

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De s[an]cto Marti. [con]feß. [sermo]. lxxxiiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

tuo hoie impio nulla erit vltra spes etc. Adde q̄ scripsi in finonibz de pctis in ḡie ar. iij. r̄mo. iij. vbi agit de suffragijs. pre ij. Potes circa materia defunctor̄ pdicare de suffragijs mortuoz. de q̄ vide qd̄ scripsi fm̄ Pe. de palu. in verbo suffragia. Potes etiā pdicare de purgatorio. Vide qd̄ scripsi in p̄bo. Purgatorio. Itē d̄ inferno et quō ignis infernalis q̄ est corpore? p̄t agere in aiā etc. Itē de gl̄ia pdicti q̄ p̄stitit i tri bus doibz aie/ r̄ q̄tuor̄ corpis/ r̄ q̄nc̄ sen suū. de q̄ scripsi in v̄nica. xx. post festū trinitatis. ser. j. Et nota hic de p̄mo vite qd̄ est denari? diurnus. de q̄ Dar. xxij. Et quō oēs sūt p̄tenti. da exemplū de diuersis va/ sis plenis etc. Deo gr̄as. Amen.

In festo sancti Leonardi
Sermo. LXXXIII.

Ubi sum ego

illc r̄ minister me? erit. Joā. xij. Nota: vbi sum. i. in gl̄ia: in q̄ ch̄is etiā mortalit̄ erat: q̄ ab instanti cō ceptiois habuit tantā gl̄iam q̄ntā nūc etc. Illc r̄ minister me? s̄. b̄tus Leonar. erit r̄ nunc est r̄ erit in eternum. Salutes v̄go. Pro fundamēto finōis q̄ est de s̄to Leo/ nardo: de q̄ ch̄ist? dicit. Ubi sum ego il/ lic r̄ minister me? erit: sc̄z in gloria: ouitur questio theologicālis. Querit. Utruz minister dei ab ipso deo elect? et p̄destina tus possit damnari. Arguit q̄ sic: p̄destina tar? p̄t esse p̄ctus. sed p̄ctat? p̄t dāna ri. Item ait D̄gr̄ senten. j. disti. xl. possit deus subtrahere gr̄am: quibz nō subtrahit qd̄ si faceret dānare. igit. minister dei ab ipso deo elect? siue p̄destinat? p̄t dānari. In oppositū ait Sco. sup. j. sentē. dist. pdi cta. p̄destinat? d̄ q̄ a deo est volitus ad vi tā eternā finaliter habendā. cū q̄ null? sic q̄ diuine volūtati resistere queat. sc̄q̄. qd̄ minister dei ab ipso deo elect? r̄ p̄destina tus/ non p̄t dānari. r̄ sic q̄stio manet pro vtracq̄ pte dubia. Ad q̄stionē r̄ndendū est fm̄ H̄gr̄m̄ senten. vbi sup. Et Bona. sup. p̄mū: eadem disti. q̄ p̄destinatū posse damnari: intelligit duplici. Q̄no mō i sen su diuiso: ita q̄ talis q̄ est p̄destinat? r̄ ele ctus/ potuit nō esse p̄destinat? et electus.

Et sic d̄ ad dubiū q̄ p̄destinat? mister dei r̄ elect? p̄t dānari: q̄ de? potuit eū nō p̄ destinare siue eligere. Alio mō in sensu cō posito: ita q̄ sit sensus. i. ille q̄ iam a deo est p̄destinat? r̄ elect? p̄t dānari. et sic ad dubiū d̄ q̄ p̄destinat? non p̄t dānari. q̄ ait D̄gr̄ sentē. vbi sup. P̄destinatio p̄o de bonis salutaribz est r̄ d̄ hoibz saluādis. Et ad argumentū d̄ q̄ p̄cedit in sensu d̄ uiso/ r̄ nō cōposito: in q̄ sensu cōposito fuit Leonard? iuxta p̄ba passumpta: r̄ sic d̄ alijs. Magna excellētia et vtilitas datur ministris dei sc̄z gloria b̄ra: vt dicit thema. Itē videam? quot modis poterimus deo ministrare. vide v̄nica. x. post festū trinitatis: mo: q̄t incipit. Diuisioes ministratioū sunt etc. per totū. r̄ adapta. singulas p̄es ad sanctū Leonardū. Amen.

De beato Martino
Sermo. LXXXIII

Honestavit il

lum in laboribz/ r̄ compleuit la bores illius. Sap. x. Pro fun damēto finonibz. ouit theologicālis q̄stio. Querit. Utrū intentio absq̄ laboribz r̄ opibz sufficiat ad vitam eternā: Arguit q̄ sic. mereri vitā eternā est in potestate no stra/ qua hō habet liberū arbitriū scribitur le ad bonū/ r̄ malū ad bonū mediante gr̄a gratis data: siue q̄ nūq̄ est: q̄ videt q̄ opa exteriora r̄ labores non sunt necessaria ad merendū vitā eternā. igit. ad meritū vite eterne videtur sufficere intentio sola. In oppositū: habet Dar. xxv. Efurtui et non dedistis mihi manducare. ita d̄ns dicit re probis: r̄ p̄pter h̄ ferret suā dānationis. Si p̄pter defectum bonoz operū quis damnat? exercitiū bonoz operum et la bozum est ad salurē necessariū. ergo inten tio sine opibz/ laboribz/ siue bonis nō suffi cit ad meritū: r̄ p̄ p̄lequens ad vitā eter nam. r̄ sic questio manet pro vtracq̄ parte dubia. Ad questionē respondendū est fm̄ Bona. sup. ij. senten. dist. xl. q. ij. q̄ volun tas interior sufficiat ad meritū absq̄ op̄e re exteriori atq̄ labore distinguendū est: aut em̄ ille qui habet intentionem/ habet facultatē bene operandi. aut si non habet

T

De beato Martino

facultate cum nemo obliget ad impossibi-
le / si bonam habet voluntate / et directam
attentionem: tunc sola plenitudo volun-
tatis in eterne sufficit ei ad meritum vite
eterne / absq; exteriori opatione. Si autem
assit facultas: et sic oportunitas: intentio
no pot ad meritum sufficere absq; ope: quia
est diuini mandati obligatio: ex quo man-
datis no solu obligat ad volendum: sed etiaz
ad faciendum: et virtutis pfectio q in opib;
pfitur e voluntatis plenitudo: qz plena vo-
luntas ponit effectum si assit facultas. Ido
sequit. q ad meritum vite eterne no sufficit
bonitas intentionis: absq; bonitate et labo-
re operis exterioris. Et ad argumentu dicit
q opera no snt i potestate nostra: hoc solu
no concludit q in ea causa sufficit intentio:
quando deest facultas ad pfiendum bonay
operatione / siue laborem / qua opationem
siue laborem sancit? Martinus no solum
intentione: veretia opere operatus est. de
quo fit sermo: iuxta verba preassumpta:
et sic de alijs. Pro intellectu verboru et in-
troitu sermonis est notandum: q quauis ocs
hoies mundi laborent: qz homo ad laborez
nascitur / et autem ad volaru. Job. v. Tame
diuerse snt intentiones laborantiu / et diuer-
se differentie laborum. Omnes q labores
nostri sunt in triplici differentia

Quida sunt corporales fructuosi

Quida sunt mundanales vitioli

Quida vero sunt spiritalia virtuos.

Et de tertijs loquitur thema. Primum ergo
et. Isti sunt illi labores quos patit homo
p conseruatione corporis sui et suoz / quozu
curam habet qui sunt necessarij / quibus
tenet puidere: qz vt dicit Aplos. j. Tim. v.
Si quis suozum et maxime domesticozum
curam no habet: fidem negauit: et est infu-
deli deterior. Tum ea rone: vt vita homi-
nis conferuet: tum qz a dno sunt iniuncti
in penitentia primoz parentu: iuxta illud
Gen. ij. Maledicta terra i opere tuo. In
laborib; comedes ex ea cunctis dieb; vite
tue. Spinaz et tribulos germinabit tibi.
Et infra. In sudore vultus tui vesceris
pane tuo. Recte fecit deus / sicut sacer-
dos peccatori qsi iungit sibi penitentia et
Et nota maledicta terra. No enim voluit
deus maledicere Ade: quia ex fragilitate
peccauit ne pristinare delicias suas: id est
Euam: sicut dicit Augu. Nec Eue: quia

seducta fuit in preuocatione: sicut dicit
Apostolus. j. Tim. ij. sed serpenti sic: id e
diabolo: qz ex malicia et. Sic et maledicta
Cain. Gen. iii. Iste q labor est necessarij
homini: qz vt dicit Apostolus. ij. Cor. vii.
Si quis no vult operari / non manducet.
Non tu debet esse valde sollicitus nec an-
sius homo de hoc. Unde Bar. vi. Nolite
solliciti esse dicentes: quid manducabim?
aut qd bibemus et. Vbi dicit Hiero. in
homelia. Labor exercendus est sollicitudo
rollenda. Et Scd; labores sunt mundana-
les vitio i. cuiusmodi sunt illi quos patit
miser homo auarus p diuitijs inordinare
acquirendis. aut luxuriosu p voluptatib;
explendis: et supbi p dignitatib; et. Unde
Orati. verius. Impiger extremos currit
mercator ad indos: Per mare pauperiem
fugiens p saxa per ignes. Ite Iuuenalis.
Nunc et ventis animam committe volato
Consisus ligno: digitis a morte remor?
Quattuor: aut sepe si sic latissima tecta.
Isti ergo labores sunt vitioli: qz ad mali
finem exercentur. et ideo inuiles sunt et in-
fructuosi. finaliter. Sap. ij. Infelix et vau-
cua est spes illorum: et labores sine fructu
et inutilia opa eorum. Et quod deterius
est sunt damnabiles et detrudunt animam
in infernu. Et ideo tales damnati clamant
in inferno dicentes. Lassati sumus in via
iniquitatis et perditionis. et ambulauimus
p vias difficiles: via autem dno ignorauimus.
Quid nob; profuit superbia: aut diuitiaru
iactantia quid contulit nobis: Transierunt
omnia illa tanq; ymbra: et tanq; nuncijs
precurres: et tanq; nauis que pirantit suoz
cruante aquam: cuius cum preterit non
est vestigium inuenire. Sap. v. Hora: vit-
as difficiles: qz maiores labores patiunt
in iusti pro acquirenda damnatione eter-
na: q; iusti pro acquirenda gloria eterna.
Hier. Et inique agerent laborauerunt.
Nota plus illos Virgili. Pastor: arator:
eques: paut: sent: lupauti Lapia: rura: bo-
stes: quozq; labore graui. De captis: de ru-
re satio deq; hoste subacto. Nec lac nec fet-
geres nec spolia vlla tuli. Et Tertij labo-
res snt spnales virtuosi: et isti sunt q; iusti
ner: et ho p virtutib; et gra acquirenda bic
et glia in futuro: et snt necessarij: qz sic co-
pus no pot viuere sine labore: sic uer ania
et. Vn scire debes: q duo snt q; ania vit

uit & pacif. s. scientia & virtutes: pra que duo habem: duo p raria scz ignorantia & culpam. & pntate ad malu. Senfus em & cogitatio hu ani cordis pona sunt ad malum ab adolescentia sua. Gen. viij. Cu q bus oib nascimur. Et lo oportet vt labo rem: vt scientiaz & virtutem acquiram. Quia ei sine mgro addiscim: & sine labo re ignorantur sum: no aut p rutes. Und Aug. xij. de ciuit. dei. c. xij. coplanges de humana miseria. Quid est q cu labore me nimim: sine labore obliuiscimur: cu labo re addiscim: sine labore nescim: cu labo re strenui: sine la bore iertes sum. Hec il le. Hgij. laborare debem: multo magi pro sia q p corpe qd rade defectuz est. Und aplos. i. Tim. iij. Corpis exercitatio ad modicu vtilis e pietas ac ad oia vtilis est pmis. ba. vi. que nunc e & future. ps. Labo res manu tuaz q maducabis. btus es & bn tibi erit. Et vt ad bec diuina sapientia nos instrueret: etiam ipsa voluit laborare qn creaturas i sex dieb pdidit: & in sabba to requiescit: iuxta illud Gen. iij. Copleuitq de die sexto sp suu qd fecerat et requiescit die septimo ab omi ope qd pararat. Sic & nos si p acquirendis p ruitib laboraueri mus: postea in futuro sabba to quiescemus. No em poterim nisi pauis laborauerim. Hn qz sathan voluit qd cecere anq labora ret: cu dixerit. In celum conscenda super astra celi exaltabo solium meū: sedebo in monte testi in laterib aqilonis & c. Jo de trusus est in infernu. Hn subdit. Ad infer num detraberz vsq ad pfundū lacū. Et la. iij. Bear q Hartin sequens diuina vestigia: hic laborauit honestissimis labo rib. & io nūc requiescit in glia. Jo dicit tbe ma de eo. Honestauit & c. Hn pot dicere. Hodiecu laborauit & inueni mibi multa re que. Eccl. vi. No videam q laboreres sustinuit: Vbi nota: q i sex p ruitib acqren dis: sic de in sex dieb laborauit: & nūc re quiescit in glia.

Primo in acqrenda fide integrali: & h puet nit op p me diei: & sic dō in qlibet pre.

Secdo i subleuāda: als erigēda spe sup Tertio in accenden. da charitate (nali diuinali.

Quarto i obtinēda prudētia intellectuali

Quinto in pseruanda paciētia p ruali.

Sexto in exercēda tempantia corpali,

Iste sūt qti sex dies in qb laborauit: vt po C Prmo q laborauit bea (stea reqdeseret, tus Harti. i acqrenda fide integrali. Ec puenit cu ope p rime diei: i qua facta fuit lux p qua designat fides. Prmo: qz e pma int p rutes: qz sine ea nila vera p rutes ee pe. Hn Aug. vbi deest cognitio p ritar: fallax e p rutes: etia i oprimis morib. Et Prudē. Prma petit campū dubia sub sorte duelli pugnatūra fides. Prop p ea aplos vocat eā subam sperandaz. Heb. xij. Quia sic suba est pma in vnaqz re & fundamētū oim ac cidentū. sic fides e pma iter p rutes. Et e fundamētū eaz: iuxta illud. j. Cor. ij. Fū damētū aliud nemo pot ponere pter id qd positū e: qd est chris iesus. Glo. i. fides iesu chri. Secdo p lucē designt fides: qz fides illo luminat itellectū ad cognitiōes diuinoz. Quāuis em p rōne nales possit haberi cog nitio d iuinoz aliqz: puta q sit vn de: sapiēs, bon: oipotēs & c. Tū de diuinis n pot hēri cognitio: inqntū sūt necaria ad fa lutē nisi p fidē. Et dirigit hoies p viā pa radisi: iuxta illd Jo. xj. Si qd ambu. i die n offendit. qz lucē hui: mōi vider. In die gte: qz lucē fidi. Si ar abulauerit i nocte lez i fidelitat: offendit: qz lux. i. fides nō est in eo. Hic e q oia pta mortalia rā a paga nis q a chriantis cōmissa ex defectu fidei saltē formate pcedūt. Nā si luxurio: firmi ter crederet ex petō luxurie se cōburēdū i etno igne iferni: n peccaret. Sic si supbus sic auar: & c. In hac q laborauit mirabilr b. Harti. Nā vt dō in legēda ab infantia diuinit: i p ruit: cu esset annoz. xij. inuit: parētib ad eccliaz p fugit seq cathecumē nū fieri postulauit. Et vt de māifestaret excellētia fidei sue: voluit ēt miraculis ap probare. Nā p rute fidei tres mortuos sus citauit cui ascribunt miracū: iuxta illud Si habuerit: fidē: sic granū sinapis dice ris mōti huic: trāsit hinc: & trāsit: & nihil ipossibile erit vobis. Hart. h. xvij. Primo quēdā cathecumini. Secdo quēdā aliuq qui fuerat suspensūs. Tertio quēdā ad pces matris coram multitudine gentiliū um: qui viso miraculo ad fidē p uerit: Unde de eo cantat ecclia. Hic est Har tinus elect: dei pontifex cui dñs post apo stolos tantā gratiā pferre dignatus: vt in virtute trinitat: desicce mereret fieri etnū mortuoz suscitator magmfic. Doralis

In festo sancti Martini

ter etiā nos laborare debem⁹ in fide acq̄
renda ⁊ acquisita manu tenenda creden⁹
do corde ⁊ p̄fitendo ⁊ opando. ps. Cre
didit. i. corde p̄pter q̄d locut⁹ sum ore: ego
aut̄ humiliat⁹ sum nimis. i. ope. ¶ Sc̄do
laboravit in erigenda spe. Et cōuenit cuz
ope sede diet. In q̄ fecit de⁹ firmamētū. i.
celū diuidēs aquas ab aquis. Per aq̄s in
feriores intelligunt̄ tribulatiōes ⁊ picula
mūdi sup̄ que firmat̄ q̄ ancoram spei fi
git in deo: q̄ nō timet peltes: nō famem:
nō ifirmitates: nō guerras: nō alia picula
ps. Qui p̄fidunt in dño: sic mons sion ⁊ c.
Non sūt homines mūdi qui firmant̄ spem
in mūdo: ⁊ ideo cū mūdo uolunt̄ et in
uolunt̄. Absq̄ timore dei uiuēs hō cum
tra timebit. ps. Saluuz me fac deus: qm̄
intraue: ut̄ aque viq̄ ad animā meā. In
fix. sum. i. lim. pro. et nō est substantia. Ge.
in al. ma. ⁊ rem. de. me. Per aq̄s p̄o sup̄
ores intelligunt̄ tribulationes quas serui
dei p̄pter ch̄m ⁊ p̄ntes patiunt̄: q̄ opoz
ter eas pati: iuxta illd. Act. xiiij. Per mul
tas tribulatiōes opter nos introire in re
gnū dei. i. a mūdo. i. mūdantis et pueris
hoibus a carne ⁊ a diabolo. Un̄ de Apo
stolus: q̄ pie uiuere uolunt̄ in ch̄o Iesu:
psecutionem patiuntur. ij. Tim. ij. Quia
eas libent̄ sustinet ⁊ nō mouent̄: q̄ uelut
firmamētū firmati sunt sup̄ petram que
est ch̄s. Bar. xij. Similabo eū viro sapi
enti: q̄ edificauit domū suā supra petram.
Talis erat Ap̄s di. Quis nos separabit
a charitate ch̄i/ tribulatio/ an angustia/
an fames/ an nuditas/ an psecutio/ an pe
riculū/ an gladi⁹. Et infra. Tert⁹ suz em̄
q̄ neq̄ mors/ neq̄ uita/ neq̄ angeli/ neq̄
p̄ncipat⁹/ neq̄ p̄ntes/ neq̄ infātia/ neq̄
q̄ futura/ neq̄ fortitudo/ neq̄ altitudo/
neq̄ pfundum/ neq̄ creatura: alia poterit
nos separare a charitate dei: q̄ est in ch̄o
Iesu dño nostro. Rom. viij. In hac ḡ spe
erigenda laborauit br̄s Martīn⁹: q̄ sic
fixerat ancoram spei in deo: q̄ nihil omni
no timebat. Exemplū pater in duob⁹ uel
trib⁹. Primo qm̄ obrulit se impatori ad pu
gnandū inermis dypeo crucis obre: tus.
Dc̄ exemplū. Sc̄do p̄z quādo incidit in
latrones/ quoz̄ vni p̄cunanti an timuis
ser: Rndit nuncq̄ se ita fuisse securū: q̄ sci
ret misericordiam dei/ maxime in tentationib⁹
affurā. Item postea obuiat⁹ diabolo:
cui dicenti q̄cunq̄ teris diabol⁹: tibi ad
uerfabit. Rndit mibi adiutor ⁊ c. ⁊ ille sta
tim euauit ⁊ c. Ergo ⁊ nos firmem⁹ p̄z
in dño ⁊ nō in mūdo: q̄ vnus est. non in
carne: q̄ fragilis est: nō in diabolo: q̄ mē
dat est. Nota similitudinē de q̄tuor: in uiran
tib⁹ hoicm. Un̄ mund⁹ clamar. Ego de
cipio. Caro clamar. Ego deficio. Diabo
lus clamar. Ego inficio. Ch̄i⁹ clamar.
Ego recipio. Ad que ergo ibis o hō: Not
ta quō dicit̄ a motu mund⁹. Et ido La.
xl. Qui sperant in dño: mutabūt fortitudi
dinē assumēt pennas ut̄ aq̄ule: current ⁊
nō labo. ambu. ⁊ nō deficiēt ⁊ c. ¶ Tertio
in accendēda charitate ⁊ c. Et cōuenit cuz
ope tertie diet/ in qua de⁹ discop̄peruit ter
ram ab aquis ⁊ apparuit arida. Et exiit
de terra erat inanis et uacua. i. inuisibilis
⁊ infructuosa ⁊ infortis. Fuit uisibilis ⁊
fructifera: q̄ p̄ uirtutē charitatis hō erip
tur ab aquis uisioz⁹ ⁊ ornaf uirtutib⁹ fa
cit fructus meritoz⁹: q̄ sicut sine charitate
q̄cunq̄ opus bonoz⁹ quātūlibet magnū
infructuosus est: sicut dicit Ap̄lus. j. Cor.
xij. Si linguis hoim loquor ⁊ angeloz⁹:
charitate aut̄ nō habuero fac⁹ sum uelut
es sonās ⁊ tym. tin. Et si ha. p̄be. ⁊ noue
rim mysteria oia ⁊ oēm scientiaz ⁊ habu
o. si. ita yr mon. trā. charitate autē nō ha
nihil sum. Et si dist. in ci. pauperū omnes
fa. me. ⁊ si tra. coz. me. ita yr ar. char. au
tē nō ha. nihil mibi p̄dest. Sic cum chari
tate quodcūq̄ opus bonoz⁹ q̄ntūlibet par
uum est merito: sum uite eterne. Bar. x.
Quicunq̄ potuz uederit vni et minimis
istis calicem aque frigide: amen dico uob
bis nō perdet mercedē suā. In hac accen
dēda laborauit br̄s Martīn⁹: sicut p̄z
qm̄ existēs miles adhuc cathecumino pau
perē nudū ueluit argenti ⁊ c. Dc̄ exem
plū. Item fac⁹ plarus: idem fecit. Nota
etiā: qm̄ semel uidens oues attonsam ait.
Euangelicū mandari cōpleuit ista. Puz
as tunicas habuit ⁊ vna non habēti largi
ta est. Ita ⁊ uos in q̄ facere debetis. Ido
dicit̄ de eo in tertia lectione. Opem feret
bat miseris alebat egenes ueliebat nud
dos. Nihil aut̄ sibi et milite stipendiaz: p̄
ter q̄ridianuz victum sibi seruabat. Itaq̄
tūc euangelij nō surdus auditor de cralt⁹

no nō cogitabat. **Horatius** sic nos debem^{us} facere etc. **Quarto** in obtinēda prudentia etc. et cōuenit cum opere q̄rte dicit: in qua fuerit facti sol luna et stelle. Sic p̄ prudentia ania quasi celū illuminat a sole luna et stellis. i. a doctrina christi ecclesie et sc̄p̄ ad discernēdū bonū a malo: vituz a p̄tute: et sp̄s malos a bonis. Et vt nō p̄mittat a malis spiritibz et hominibz se seduci. **Ungē dñs Bar. i.** Estote prudentes sicut serpētes et simplices sicut columbe. **Quod** exponēs **Hiero.** ait Habero simplicitatē columbe, ne alicui machinēz doctos: et serpentis astutiā, ne alteri supplantēris insidijs. Nihil em̄ distat in vitio decipere posse vel decipi. **xvi. q. j.** Si cupis, et originalit̄ ad Rusticuz monachū etc. **Gel. dicit** q̄ illuminat p̄ prudentia ad cauenduz et puidenduz de futuris. **Habet** em̄ tres pres. i. memoriā p̄teritorz, intelligentiam p̄sentium et p̄udentia futuroz. **Talem** p̄udentia habet sanctū q̄ nūc laborat in opibus penitētie et aliaz virtutū: vt postmodū euitent p̄culum eterne dānationis: et acq̄rant eternā requiē: iuxta illud. **Ecll. vltio.** Hodicū laborant et inuent multaz requiē. **Cōtra** faciūt p̄dōres: qui neqz d̄ p̄teritis cogitant: neqz puidēt de futuris, s̄z solū p̄siderāt p̄sentia sensibilia ad instar bestiaz etc. **Ideo** in futurū eterna egestate laborabūt: sicut legit̄ de diuite epulone q̄ nō potuit habere in inferno guttā aq̄ etc. **Lx. xvj.** Sic hodie p̄dōres edificant palatia: plāt vineas/oluetas/cāamelos etc. **Sed** p̄ alta vita futura nō fabricāt triste tuguriū. **Nota** fabulā de cicada et formica. **Cicada** em̄ in tpe est/deridebat formicam laborantē in tanto calore ad colligēdū granū: cum ipsa **Cicada** cantaret in arbore sub fronde virēti: postmodū vero in hyeme cicada nō habēs qd̄ comederet/coartata a fame iuit ad formicā petēs ab ea messem etc. **Lui** respondit formica. **Et** qd̄ fecit in estate p̄terita: **Rūdit** cicada. **Fuit** occupata ad cantandū: qz pigebat me laborare etc. **Lui** formica. **Vade** igit̄ nunc et tripudia. **Sic** p̄uersi hodie derident penitētes et religiosos: q̄ dō clamāt. **Diserere** nostri dñe miserere nostri: qz multuz repleti sum^{us} despectōne: q̄a mul. reple. est a. nra oppo. a. et de. supbis etc. **Iōo** dicit

scriptura. **Vade** ad formicā o piger: et cōsidera vias ei^{us} et discē sapientia: que cū non habeat ducē: nec p̄ceptorē: nec principem parat in estate cibū sibi et congregat in messe qd̄ comedat. **Prover. vj.** Item **Ecll. ix.** Quod dūqz p̄t man^{us} tua facere: instanter opare: quia nec opus: nec ratio: nec scientia: nec sapientia: erūt apud inferos q̄ tu p̄peras. **Hac** prudentia habuit brūis **Bar. i.** Adapta sicut potes. **Et** laborauit in hac prudentia obtinēda: et ipsam obrinuit. **Sciuit** em̄ discernere inter sp̄m bonū et malū. **Nota** qm̄ apparuit ei diabolus in forma regis: purpura: diademate: et aureis calig^{is} ornar^{is}: dices se esse ch̄m etc. **Ire** dicit qm̄ ipse cognouit illum que ppli adorabāt vt martyre: fuisse latronē etc. **Horatius** ter debem^{us} etiā hanc prudentia habere: ne a demonuz fallacijs decipiāmur: q̄ marie conant boies decipere p̄ artem magicam vlt p̄ somnia etc. **Dicit** cōtra magos et diuinatoros: sic expedit. **Iōo** dicit. **Deus. xvij.** Non inueniat in te/qui arolos sciscitet et obseruet somnia atqz auguria: ne sic maleficus: neqz incantator: neqz p̄bitonem cōsular: neqz diuinos: et q̄rat a mortuis veritates etc. **Dicit** vt expedit. **Vide. xxvj. q. v.** episcopi. **Quito** laborauit in p̄seruāda patientia virtuali. **Et** cōuenit cū ope quin te dicit/ in q̄ facti fuerūt p̄fices et aues. **Per p̄fices** q̄ in aquis nō submergunt: sed nātant: notant homines patientes et fortes: q̄ p̄ virtutē fortitudinis et patientie nō deficiunt in aquis tribulationū et aduersitatū: sed tunc magis delectant cum p̄ virtutes patiunt aduersa: sicut sunt illi de q̄bz dicit **Iob** ap̄li gaudētes a p̄spectu filij: qm̄ digni ha. sūt p̄ noie **Iesu** cōm. pati. **Act. v.** Tales etiā sunt aues p̄ contemplationē. **Et** desiderū celestium bonoz: subleuant em̄ se p̄ pennas orōnis et meditationis/ ad celestia capescēda. **Frustra** aut̄ tacitur reute ante oculos pennatorz. **Prover. j.** Nam ad instar arce **Hoc** q̄s magis abundant aque aduersitatū: tanto magis eleuant ad celestia. **Uñ** ap̄ls. **Ro. v.** Nō solū aut̄ sed et gl̄iamur in tribulatōibz: scientes qm̄ tribulatio patientia operat/ patientia aut̄ p̄batione/ p̄batio vero spem/ spes aut̄ nō cōfundit etc. **Ire. ij. Tim. j.** Sicut abundant passiones ch̄i in nobis: ita et p̄ ch̄m abt

In festo sancte Cecilie

undat solatio nostra. In hac g labora-
uit brūs Martinus. Quod patz qñ fuit
verberat⁹ a quibusdā militib⁹ sibi obuianti-
bus. Dic exemplū. Irē impune sepe cū esset
ep⁹ a clericis ledēbat: ipse vero patientiss⁹
sim⁹ de sua eos ppter hoc charitate nō res-
pellebat. ¶ Sexto laborauit in tēperātia
exercenda. Et cōuenit cū ope septe dies/
in qua de⁹ fecit aialia bruta/ et subiecit ea
hoi quē eodē die creauit. Quid p aialia
bruta/ nisi brutales et bestiales mor⁹ luxu-
rie et gule intelligunt: qbus hō debz dñā
ri p virtutē tēperantie. ps. Nolite fieri sic
equus et mulus: in qbus nō est intellect⁹.
Inchamo et freno mari. eoz pstringe et c.
In hac etiā laborauit brūs Martin⁹: qz
cū eremitis alperrimā vitāz ducebat: vbi
nūq̄ vini bibebar pterq̄ infirmus: quin
etiā dum miles esset: qz tunc ita frugalis
erat/ vt laz illo tpe nō miles: sed monach⁹
putaret. Hui⁹ tēperantie virtute habuit
grām a dño refrenādi impetū ignis corpa-
lis: sicut et virtute tēperantie ignē cupit⁹
sentie refrenabar. Nota exemplū qñ vim
ignis sua dōne restinxit. Nota moraliter
ptra aliquos religiosos/ q delicta queq̄ q̄
runt et. ptra quos Hiero. Ratus in pau-
pere domo et turgurio rusticano/ q vix mi-
lito et cibario pane rugientē ventre satura-
re poterā: nūc simulam et mella fastidio et
et. q. ii. Bilia epi. Et his ergo piz quō do-
min⁹ honestauit illuz in laborib⁹. Hodo
videam⁹ quō cōpleuit labores illi⁹: dādo
sibi requiem eternā in sabbato vite beate.
Dic mortem et c.

In festo sancte Cecilie. Sermo. LXXXV.

Liberaſti me

dñe d pditioe. Eccl. vi. et in epi-
stola bodierna. Et vide eandē
fmonis serie in festo brē Lucie. Pro fun-
dameto fmonis ouit theologica q̄stio.
¶ Querit vtrum omis rei pseruatio sit a
deo. Arguit q non: ad nobilitatē agentis
creati pmet: q pot facere opus p se stabi-
litate: sed de⁹ est artifex mltō nobilior/ et
mltō potēti⁹. g videt q operib⁹ suis det

tale esse/ q nō indigeant ipso pseruāte con-
tinue: igit pseruatio rex nō videt imedia-
te esse a deo. In opposituz nihil mutabile
subsistit/ nec saluat in esse nisi p mutabile
et fixum: sed omne esse creatuz mutabile est
et variabile: salte a pterito in futurū. ergo
nihil pot subsistere nisi deo pseruāte: et sic
q̄stio manet p vtraq̄ pre dubia. ¶ Ad q̄
q̄stionē respondendū est: fm Bonauē: sup.
ij. sen. vii. xxxvii. q omis rei cōseruatio est
a deo et oim rerū actio: et ratio hui⁹ est nei-
cessitas et indigētia ex pre creature. omis
em creatura ex nihilo est: et aliunde habet
esse: qz ex nihilo est. Ideo quodāmodo yana
est et vanitati subiecta: qz vero aliunde has
bet esse. Ideo esse est quodāmodo accidenta-
le p rario mō est in deo in quo nō est acci-
dēs. Sicut em vanū nō pot fulciri: nisi p
verū et stabile et accidens nō pot fulciri: ni-
si p subiectū: sic esse creature nō pot cōser-
uari absq̄ munificētia creatricis essentē:
patet p Grego. Luncta in nihilū cederēt
nisi man⁹ cōditōis ea pteneret. Itē oia
que pseruantur/ a deo cōseruant. ¶ Et
ad argumentū dicit⁹/ q non est simile p eo
qd artifex creatus sic facit rem: qd nō faci-
cit eius pientia intrinseca: nō em pot in to-
tam rei substantiā: et pterea res facta con-
seruari pot/ in primis pncipijs que non
dependēt a potestate artificis/ nō sic autē
est in ope dei. Omne em opus qd de⁹ faci-
cit fm totuz sui facit. Ideo totalit ab ipso
dependet: et sine ei⁹ adiutorio pseruari nō
pot. a q fuit liberata et pseruata brē Cecil-
lia: pe q fit fmo: iuxta pba p assumpta et c.
¶ Prima pditio est anie: et ista venit ex
peccato superbie.

¶ Secūda pditio est corp⁹: et ista venit
ex peccato luxurie.

¶ Tertia pditio est tēporis: et ista venit
ex peccato acidiē.

¶ Quarta pditio est diuitiaz: et ista venit
ex peccato auaritiē.

¶ Quinta pditio est glie: et ista venit ex
peccato inconstantie.

¶ Prima pditio et c. Declara primo qd
est pditio anime: est pditio rationis: et
hanc facit perdere supbiā. Declara per
illudine de frenetico: qui ridet q est in p-
ctinctu mortis. Vel de eo q dicit ad suū